

Bilag 1 – kort gennemgang af procedurer og retningslinjer ved anvendelse af magt i skoler

Anvendelse af magt i skoler skal være sidste udvej

Som udgangspunkt må der ikke anvendes magt eller ske andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for børn og elever i skole eller SFO. I henhold til "Bekendtgørelse om fremme af god orden i folkeskolen", kan der dog i henhold til lovgivningens almindelige regler om nødværge, nødret og lovlig retshåndhævelse, jf. straffeloven og retsplejeloven, foretages magtanvendelse i fornødent omfang for at afværge, at en elev øver vold mod sig selv eller andre, eller ødelægger eller beskadiger ting.

Konfliktsituationer skal altid søges løst ved hjælp af pædagogiske metoder og ved barnets/den unges frivillige medvirken. Lovgivningen tager dog højde for, at der kan opstå situationer, hvor brug af fysisk magt kan betragtes som nødvendig for at afværge eller undgå en farlig situation, hvor hensynet til en persons egen eller andres sikkerhed vejer tungere end hensynet til, at der ikke må anvendes magt. I disse situationer er anvendelsen af fysisk magt straffri under forudsætning af, at handlingen har været nødvendig og proportional. Der vil typisk være tale om situationer, hvor manglende indgriben fra medarbejderes side vil medføre endnu større skade end selve magtanvendelsen.

Procedure ved magtanvendelse

Frederikssund Kommune har en procedure der skal tages i anvendelse ved magtanvendelse i dagtilbud og skoler. Proceduren beskriver gældende regler ved magtanvendelse i forhold til børn og unge i alderen 0-18 år i kommunes dagtilbud, folkeskoler, sfo'er og klubtilbud, og er seneste revideret i februar 2018.

I proceduren fremgår det specifikt for skoleområdet, at der ikke er basis for særlige tvangsbeføjelser i folkeskolen og dermed heller ikke i specialundervisningen. Magt skal alene anvendes i absolut nødvendige situationer, og det skal nøje overvejes, hvordan nødvendig magt skal tolkes. Ødelægger eleven egne ting, er dette et anliggende mellem eleven og elevens forældre. Bortvises en elev fra en klasse, og nægter eleven at forlade lokalet, kan skolen ikke anvende magt for at få eleven fjernet. Ødelægger eleven inventar eller andres ting, kan en mild magtanvendelse forsvares. Udgør en elev i umiddelbar trussel mod sig selv eller andre, vil magtanvendelse i nogle tilfælde være nødvendig. Magtanvendelsen skal i disse situationer afpasses efter sit formål.

Krav om registrering og journalisering ved magtanvendelser

Magtanvendelser bliver registreret og journaliseret på de enkelte folkeskoler og dagtilbud. I Frederikssund Kommune dokumenteres og journaliseres indberetninger om magtanvendelser altså lokalt ude på skolerne på en konkret elevs sag. Der findes derfor ikke samlede optegnelser herover. Administrationen udarbejder ikke optegnelser over typer og årsager til magtanvendelser – disse fremgår alene af hver enkelt indberetning på skolen.

Når en magtanvendelse har fundet sted, er det den implicerede medarbejder, der har ansvaret for, at indberetningsskemaet "Magtanvendelse – skema til registrering" udfyldes. Andre medarbejdere, der har været involveret, eller har været vidne til magtanvendelsen, skal noteres på skemaet.

Barnets forældre skal orienteres om magtanvendelsen og have en kopi af det udfyldte indberetningsskema. Lederen orienteres og tager, efter en drøftelse med medarbejderen, stilling til, hvorledes der skal følges op i forhold til involverede barn/børn, medarbejder(e) og forældre samt hvem der er ansvarlig for udførelsen heraf.

Både medarbejder og leder skal underskrive indberetningsskemaet. Lederen skal skrive under, fordi lederen har det øverste pædagogiske ansvar og personaleansvar.

Lederen foretager endvidere en vurdering af, om magtanvendelsen var en tilladt magtanvendelse eller ej. Hvis magtanvendelsen anses for at være ikke tilladt, skal Centerchefen for Børn og Skole kontaktes straks, ligesom der skal tages kontakt til Personaleafdelingen med henblik på en vurdering af eventuelle ansættelsesretlige konsekvenser samt politianmeldelse.